

[Gustav Pedersen.]

Septemberforliget. For Øjeblikket er det saadan, at et meget stort Antal Funktionærer inden for visse Brancher i Forvejen har 3 Maaneders Opsigelsesfrist. Jeg nævner Bankfunktionærer, Forsikringsfunktionærer, Boghandlermedhjælper og enkelte andre Grupper; men i øvrigt er det saadan, at der skal ikke nær saa megen Betroethed eller Position som overordnet til for at blive anerkendt som havende Ret til 3 Maaneders Opsigelse, som Tilfældet er i dette Lovforslag.

Endelig skal jeg, idet jeg ogsaa gerne her vil have Tilladelse til et ganske kort Citat, oplæse et Responsum fra Grosserer-Societetets Komité anvendt i en Retssag i Landsretten. Dette Responsum er udstedt den 27. November 1936, det er altsaa ikke et forældet Dokument, der er Tale om. Det er stilet til Højesteretssagfører H. H. Bruun og lyder saaledes:

„I Besvarelse af Deres Skrivelser af 6. og 14. ds. angaaende Opsigelsesvarsel for en i Engrosfirma ansat Kontordame, skal man meddele, at de hoslagt tilbagefølgende Fællesbetingelser ikke efter Komiteens Formening har ændret den hidtil gældende Coutume, hvorefter det sædvanemæssige Opsigelsesvarsel inden for Engros-handelen er 3 Maaneder, naar intet andet er aftalt.“

Det vil med andre Ord sige, at Grosserer-Societetets Komité — det er underskrevet af Hr. Holger Laage-Petersen — har den Opfattelse, at Kontordamer og dermed Kontormedhjælper i Engrosfirmaer i København allerede nu har Ret til 3 Maaneders Opsigelse. Man tager med andre Ord gennem Lovforslagets Bestemmelser 3 Maaneders Opsigelsesret fra en Række Funktionsgrupper, der i Forvejen har en saadan Ret. Saa forlænger man ganske vist Opsigelsesfristen for de Funktionærer, der nu har 14 Dages Opsigelse til den første i en Maaned, til en Maaned, men der er jo ikke nogen, der har sagt, at disse Funktionærer betragter det som en Fordel. Man har jo ikke, inden man fremsatte dette Lovforslag, spurgt, om der nu ogsaa i disse Kredse var Ønske om en saadan Ændring i Forholdet. Det er i hvert Fald efter min Mening altid en Svaghed, naar man fremsætter et Forslag, der griber ind i et Fags Arbejdsforhold, at man overhovedet ikke skaffer sig Oplysning om, hvorvidt der i Almindelighed er Tilslutning til de Ændringer, det foranlediger. Hele den Ændring, der sker i dette Forhold efter Lovforslagets Paragraf om Opsigelsesfristen, kan kun bringe Skade,

for øvrigt til begge Sider, og der er ikke deri skabt noget, der blot ligner en Forbedring af Funktionærernes Kaar.

Af de andre Paragraffer skal jeg omtale en Bestemmelse, som allerede er nævnt af den højtærede Socialminister, vedrørende den Erstatning, der kan blive Tale om, hvis et Engagement bliver afbrudt i Utide. Jeg understreger meget stærkt, at Funktionærer her altid vil være den svage Part. Hvis en Funktionær skal rejse med for kort Varsel, er det praktisk talt altid, fordi det er den eneste Maade, hvorpaa den paagældende kan faa en bedre Stilling. Hvis en Arbejdsgiver siger sin Medhjælper op med for kort Varsel, betyder det for Medhjælperen Arbejdsløshed; men naar det omvendte er Tilfældet, betyder det ikke, at Arbejdsgiveren ingen Medhjælper kan faa. Det kan være ubehageligt for ham at skulle skifte med relativt kort Varsel, men det er ikke den samme økonomiske Katastrofe for ham, som det i mange Tilfælde vil være for Medhjælperen. Derfor er Forholdet ikke lige, og dette er erkendt gennem de Domsafgørelser, der er faldet, men den Fordel, der laa for Funktionærerne heri, er blevet bortelimineret gennem Forslaget.

Det er i en af de Paragraffer, som antagelig skal anses for en Fordel for Funktionærerne, foreslaaet, at gifte Kvinder, naar de venter Fødsel, har Ret til Løn 4 Uger før og efter. Jeg vil heroverfor gøre opmærksom paa, at det er jo i de fleste Tilfælde, ogsaa for de gifte Kvinder, kun vil være en Skueret. Man maa jo ikke se bort fra, at for hele Butiksbranchen vil det praktisk talt være ugørligt, at Kvinderne bliver saa længe i Forretningen, at dette Spørgsmaal overhovedet faar Aktualitet. Hvis de ikke selv har sagt op flere Maaneder i Forvejen, vil de være blevet sagt op. Det vil være svært at finde en Forretningsmand, der lader sin Ekspeditrice arbejde i den Situation saa langt hen som til 4 Uger før Fødselen. Jeg tror ikke heller, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller vil være i Stand til at nævne et Eksempel herpaa. Og det samme er i Virkeligheden Tilfældet for langt den overvejende Del af de Medhjælperer, der arbejder paa Kontor.

Hvad Sygeløbsbestemmelsen angaar, er den et afgjort Tilbageskridt. Løn under Sygdom er, som Retsforholdene ligger i Dag, saaledes, at en Medhjælper har Ret til Løn under Sygdom, indtil vedkommende er sagt op med lovligt Opsigelsesvarsel. Ifølge det foreliggende Lovforslag vil Funktionæren først efter 1 Aars Ansættelse erholde Ret til Løn under Sygdom til nærmeste